

Utbildningsinspektion i Mariedalsskolan

Förskoleklass

Grundskola årskurserna 1–9

Innehåll

Inledning	1
Underlag	1
Beskrivning av Mariedalsskolan	2
Bedömningar	2

Inledning

Skolverket har granskat verksamheten i Mariedalsskolan och besökt skolan den 6-7 november 2007. I slutet av denna rapport framgår vilka inspektörer som varit ansvariga för utbildningsinspektionen.

Inspektionen riktas mot tre huvudområden: **Kunskaper, Normer och värden** samt **Ledning och kvalitetsarbete**. De krav på åtgärder som inspektörerna anger i denna rapport framgår även av Skolverkets beslut med anledning av inspektionen. Bedömningarna av kvaliteten och om verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplanen och övriga författningar för det offentliga skolväsendet.

Övergripande information om inspektionen finns publicerad på Skolverkets webbplats (www.skolverket.se).

Kommunen har det yttersta ansvaret för att de brister inspektörerna lyfter fram i bedömningen åtgärdas av skolan. Åtgärderna ska redovisas till Skolverket inom tre månader vilket framgår av Skolverkets beslut. Skolverket följer också upp effekterna av inspektionen vid kommande inspektionstillfälle.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömning är dels dokument från kommunen och skolan dels den information som samlats in under besöket. Även annan information om kommunen och skolan som finns i Skolverkets nationella uppföljningssystem eller finns publicerat på annat sätt har använts.

I skolan intervjuades rektor, lärare ur samtliga årskurser, elever ur samtliga årskurser och förskoleklassen samt föräldrar med barn i olika årskurser. Inspektörerna besökte även lektioner, i stort sett, i samtliga årskurser och verksamheten i förskoleklassen. Även andra iakttagelser i skolmiljön och studier av dokument som finns på skolan utgör underlag för kvalitetsbedömningen.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av Mariedalsskolan

Mariedalsskolan	Antal barn/elever
Förskoleklass	11
Grundskola	159

Källa: Mariedalsskolan.

Mariedalsskolan är belägen i centrala Varberg med upptagningsområde från närliggande lägenhetsområden. Skolan utmärks av en kamratlig atmosfär där större delen av lärarlagen arbetat på skolan under många år. Skolan befinner sig i en trängd situation eftersom den från år 2001 successivt förlorat mer än hälften av elevunderlaget då en ny skola öppnade i närheten samt att det är ett vikande elevunderlag i upptagningsområdet. Det finns vid tillfället för inspektionen elva olika modersmål på skolan och än fler nationaliteter.

Skolans lokaler inhyser också den obligatoriska särskolan som lyder under egen rektor. Denna skola ingår i Varbergs kommuns rapport. Mariedalsskolan har en äldre huskropp med en lång mittkorridor som klassrummen ligger utefter. Centralt i huset är biblioteket placerat. En nyare byggnad ligger i anslutning till den äldre. I denna huserar årskurserna 6–9. Årskurserna är uppdelade i lag om F–5 och 6–9. Vid Mariedalsskolan finns även skolbarnsomsorg, men denna verksamhetsform behandlas i en separat och övergripande verksamhetsrapport.

Bedömningar

Samlad bedömning

Inspektörerna bedömer att Mariedalsskolan behöver fortsätta driva ett utvecklingsarbete och rektorn har här ett övergripande ledningsansvar för att så sker.

Den officiella statistiken visar att eleverna i huvudsak utvecklar kunskaper som ligger något under snittet för riket, men skolans resultat har förbättrats något jämfört med tidigare år.

Skolans resultat bör kunna utvecklas ytterligare om rektorn och lärarna utvärderar elevernas resultat för att skapa en resultatförståelse och genomför analyser/utvärderingar för att strukturera, skapa en helhetsbild, tolka underlag och mål samt söka framgångsfaktorer respektive orsaker till varför man inte nått målen. Ett viktigt incitament i ett kvalitetsarbete är att anpassa undervisningen till varje elevs förutsättningar och behov.

Skolans kvalitetsredovisning innehåller resultat för utvalda delar. Redogörelsen är saklig och väl underbyggd, men det finns dock ingen uppföljning eller utvärdering av resultaten i samtliga ämnen för årskurserna 1–7.

Arbetsplanen behandlar vilka områden personalen i skolan ska arbeta med, vad som förväntas av eleven samt vad föräldrarna ska ansvara för. Mariedalsskolans arbetsplan tar dock inte sikte på hur skolan ska arbeta för att nå specifika mål. Den ger endast ramarna för vad man kan förvänta sig av skolans olika aktörer.

Rektorn för Mariedalsskolan känner sin personal väl och känner till hur arbetet bedrivs på skolan. Både personalen på skolan och eleverna anser att han är väl förtrogen med verksamheten.

Inspektörerna bedömer att nedan angivna brister snarast måste åtgärdas.

- Åtgärdsprogram upprättas inte för alla elever som är i behov av särskilda stödåtgärder (5 kap. 1 § grundskoleförordningen).
- Svenska som andraspråk ges som stöd och inte som ett eget ämne (2 kap. 16 § grundskoleförordningen).
- Skolan gör inte en systematisk uppföljning och utvärdering av elevernas kunskapsresultat i förhållande till målen i årskurs 5 i samtliga ämnen och inte heller en systematisk utvärdering av elevernas kunskapsresultat i förhållande till målen i årskurs 9 (4 kap. 1 § skollagen, 2 kap. 6 § grundskoleförordningen samt avsnitt 2.2 och 2.8 i läroplanen för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet, Lpo 94).
- Skolans kvalitetsredovisning uppfyller inte förordningens krav (3 § förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m.).
- Elevers val anordnas inte enligt författningarna (2 kap. 19-20 §§ grundskoleförordningen).

Inspektörerna bedömer att det finns behov av förbättringsinsatser på skolan inom följande områden.

- Skolan bör arbeta för att göra eleverna mer medvetna om både mål att uppnå och mål att sträva mot.
- Skolan bör utveckla arbetssätten för att främja elevernas förmåga och vilja till ansvar och inflytande över den egna lärsituationen.
- Skolans arbetsplan bör utvecklas.
- Skolan bör utveckla rutiner för att undersöka behovet av studiehandledning på modersmålet och se till att de elever som är i behov av studiehandledning erhåller detta.
- Skolan bör i högre utsträckning kvalitetssäkra arbetet med att bedöma och betygssätta, försäkra sig om att bedömning och betygssättning i årskurs 8 och höstterminen i årskurs 9 sker enligt författningarna.
- Skolan bör förbättra kvalitetsarbetet.
- Skolan bör se över formerna för lärarnas samverkan eller organiseringen av undervisningen.

Kunskaper

Resultat och utvärdering av lärandet

Utbildningen i förskoleklassen ska stimulera varje barns utveckling och lärande samt ligga till grund för fortsatt skolgång. Enligt personalen vid Mariedalsskolan ges barnen i förskoleklassen möjlighet till mycket lek och lärande. Förskoleklassen är lokalmässigt integrerad i skolan och personalen ingår i samma arbetslag som personal i årskurserna 1–3. Förskoleklassen är en naturlig del av verksamheten vid skolan och barnen deltar i skolans dagliga arbete. Inspektörerna bedömer att förskoleklassens verksamhet stimulerar barnens utveckling och lärande samt ligger till grund för fortsatt skolgång.

Tabell 1: Resultat på nationella prov i årskurs 5.

Mariedalsskolan	Andel elever (%) som minst uppnått kravnivån		
	2005	2006	2007
Engelska	83	93	100
Matematik	48	67	94
Svenska	76	80	100

Källa: Skolans rektor.

Inspektörerna noterar att andelen elever som nådde kravnivån i de nationella ämnesproven i årskurs 5 stadigt förbättrats under åren 2005 till 2007.

Tabell 2: Resultatmätt för elever i årskurs 9.

	Mariedalsskolan			Varberg			Riket		
	2005	2006	2007	2005	2006	2007	2005	2006	2007
Meritvärde	191	189	192	205	201	210	206	207	207
- Flickor	*	213	*	220	212	224	217	218	219
- Pojkar	185	168	193	192	191	197	196	196	196
Andel (i procent) behöriga till nationellt program	92	86	100	91	90	92	89	90	89
- Flickor	*	*	*	94	92	93	91	91	90
- Pojkar	94	91	100	89	87	90	88	88	88
Andel elever som nått målen i alla ämnen	72	64	71	80	78	78	76	76	76

* Uppgifter som baseras på färre elever än 10 visas inte. Källa: Skolverkets statistik.

Tabell 3: Tabellen visar relationen mellan resultaten i nationella prov i årskurs 9 och slutbetygen i samma ämnen år 2007.

Ämnen	Andel elever som uppnått målen i det nationella provet år 2007	Andelen elever som i slutbetyget uppnått målen år 2007
Engelska	94	100
Matematik	76	100
Svenska	100	100

Källa: Skolans statistik.

Ovanstående tabell visar att det finns en skillnad mellan resultaten på de nationella proven i matematik och betygen i samma ämne. Inspektörerna bedömer

att skolan bör uppmärksamma skillnaden i sitt utvärderande arbete. Se mer om detta under rubriken Kvalitetsarbete.

Vid intervjuer med lärare både inom årskurserna 1–5 och 6–9 framkommer att skolan inte genomför någon systematisk uppföljning och utvärdering av elevernas kunskapsresultat i förhållande till målen i årskurs 5 i samtliga ämnen eller systematisk utvärdering av elevernas kunskapsresultat i förhållande till målen i årskurs 9. Skolans kvalitetsredovisning innehåller resultat för utvalda delar. Redogörelsen är saklig och väl underbyggd. Utöver detta finns dock ingen utvärdering eller uppföljning av resultaten. Inspektörerna bedömer att skolan i högre utsträckning måste följa upp och utvärdera resultaten och redovisa dessa i kvalitetsredovisningen. Se mer om detta under rubriken Kvalitetsarbete.

Innehåll, organisering och arbetssätt i undervisningen

Läroplanen föreskriver vikten av att den enskilda skolan är tydlig i fråga om mål, innehåll och arbetsformer som en förutsättning för elevers och vårdnadshavares möjlighet till inflytande och påverkan. Elevernas rätt till inflytande och ansvar gäller både undervisningens utformning och innehåll och förhållandena i skolan. Enligt läroplanen ska alla elever ges ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll i takt med stigande ålder och mognad. En förutsättning för att eleverna ska kunna ha inflytande över sitt lärande i en målstyrd skola är att de också känner till vilka målen för utbildningen är.

Inspektörerna har genomfört klassrumsobservationer, i stort sett, i samtliga klasser. Samspelet mellan elever och lärare upplevs som respektfullt i de flesta klasser. När elever i intervjuer och vid verksamhetsbesök beskriver skolarbetet och hur de arbetar så är utgångspunkten ofta lärarens instruktioner och handledning, enskilt arbete med uppgifter i läroboken och prov. Ämnesövergripande teman som syftar till att skapa överblick och sammanhang för eleverna förekommer i varierande omfattning.

Vid elevintervjuer framkommer att eleverna överlag inte är tillräckligt medvetna om målen för respektive ämne. Det varierar också bland lärarna hur aktivt de diskuterar dessa med eleverna. Dessutom framkommer vid intervjuerna att de äldre eleverna har större kännedom om att det finns mål, och varför, än vad eleverna i de yngre årskurserna har. Inspektörerna bedömer att skolan i högre grad bör arbeta för att göra eleverna mer medvetna om både mål att uppnå och mål att sträva mot.

Skolan har genom klassråds-, elevråds- och husrådsverksamheterna, ett fungerande arbetssätt för att ge eleverna ett successivt allt större inflytande över verksamheten i stort. Enligt lärarna och eleverna arbetar de dock inte lika medvetet med att utveckla elevernas förmåga att ta ansvar över lärandet. Det framkommer vid elevintervjuerna att det i huvudsak är läraren som bestämmer hur och vad eleverna ska göra i klassen. Enligt eleverna får de sporadiskt välja och påverka teman och aktiviteter och/eller bestämma när ett visst arbete eller prov ska göras, men sällan hur (arbetsmetoder) eller vad (stoffurval inom styrdokumentens ram). Denna form av inflytande förutsätter att eleverna vet vad de kan ha inflytande över, det vill säga att de känner till de nationella målen. Elever som snabbt blir färdiga med sin planering ges större möjlighet till inflytande än andra. Av kvalitetsredovisningen avseende läsåret 2006/07 framgår att lärarna diskuterat elevernas möjlighet till inflytande över den egna undervisningen. Vissa lärare anser att skolan är på gång och vissa anser att de är duktiga på detta. Även elevernas upplevelser finns med i kvalitetsredovisningen. 61 procent av eleverna anser att de ibland får vara med och bestämma vad de ska arbeta med i

skolan, 19 procent anser att elevinflytandet är dåligt och 20 procent anser att det fungerar bra. Inspektörerna bedömer att alla som arbetar i Mariedalsskolan bör utveckla arbetssätten för att främja elevernas förmåga och vilja till ansvar och inflytande över den egna lärsituationen.

Enligt grundskoleförordningen ska det finnas en arbetsplan för genomförandet av de fastställda målen för utbildningen. Arbetsplanen ska utarbetas under medverkan av lärare och övrig personal och ska kontinuerligt följas upp och utvärderas.

En arbetsplan för Mariedalsskolan finns. Den behandlar vilka områden personalen i skolan ska arbeta med, vad som förväntas av eleven samt vad föräldrarna ska ansvara för. Exempel på vad personalen i skolan ska arbeta för är att man regelbundet ska utvärdera sitt eget och elevernas arbete, arbeta för en trygg skola med arbetsro och att eleverna ska tränas i att vara delaktiga och att ta ansvar. Mariedalsskolans arbetsplan tar dock inte sikte på hur skolan ska arbeta för att nå specifika mål. Den ger endast ramarna för vad man kan förvänta sig av skolans olika aktörer. Inspektörerna bedömer att skolans arbetsplan bör utvecklas så att den tydligt uppställer mål och åtgärder.

Individanpassning och särskilt stöd

Dokumentation av elevernas kunskapsutveckling är ett viktigt redskap för att kunna följa elevernas kunskapsutveckling och för att kunna bedöma när stödsatser behöver sättas in. Dokumentationen är också en viktig förutsättning för den information som ska ges under utvecklingssamtalet. Från och med den 1 januari 2006 ställs krav på upprättande av en individuell utvecklingsplan för varje enskild elev vid utvecklingssamtalet. Planen ska vara ett framtidsytande måldokument där viktiga utvecklingsområden lyfts fram. Se vidare Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2006:10).

Mariedalsskolan upprättar individuella utvecklingsplaner för samtliga elever. Detta sker i samband med utvecklingssamtalen och planerna följs upp vid nästkommande utvecklingssamtal. Enligt skolans kvalitetsredovisning arbetar skolan med att levandegöra de individuella utvecklingsplanerna genom att på ett bättre sätt medvetandegöra eleverna och varandra om elevernas individuella mål.

Från och med den 1 juli 2006 har det införts förändringar i grundskoleförordningen avseende särskilt stöd och åtgärdsprogram. Ansvaret har tydliggjorts för att tidigt upptäcka elever i behov av särskilt stöd. Rektorn ska se till att en utredning inleds, om det framkommer uppgifter om att en elev kan ha behov av särskilda stödåtgärder. Om utredningen visar att eleven är i behov av särskilda stödåtgärder ska rektorn se till att ett åtgärdsprogram upprättas. Av åtgärdsprogrammet ska framgå vilka elevens behov är, hur behoven ska tillgodoses samt hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Programmet ska omfatta elevens hela skolsituation.

Vid Mariedalsskolan finns ett elevvårdsteam bestående av specialpedagog, speciallärare, syv, skolsköterska, kurator, samt rektor. Vid upprättandet av åtgärdsprogram är dessa tillsammans med läraren, elev och förälder. På skolan råder dock en viss oenighet om hur och av vem åtgärdsprogram ska upprättas. I vissa klasser finns därför åtgärdsprogram inskrivet i elevens IUP, medan det i andra klasser inte finns något alls för elever i behov av det. Det är klassläraren i samarbete med elev och vårdnadshavare som upprättar åtgärdsprogram. Klassläraren upprättar programmen för de elever i klassen han/hon i samråd med

elevhälsoteamet anser är i behov av särskilt stöd. Enligt elevvårdsteamet får eleverna trots allt i huvudsak det stöd de har rätt till. Detta för att skolan är så pass liten att man känner alla elever. Detta förfarande menar inspektörerna kan få förödande konsekvenser exempelvis om någon lärare slutar vid skolan. Då försvinner väsentlig kunskap om eleverna, något som hade kunnat dokumenteras i ett åtgärdsprogram. Inspektörerna bedömer därför att skolan måste upprätta åtgärdsprogram för de elever som är i behov av särskilda stödåtgärder.

Enligt grundskoleförordningen ska svenska som andraspråk ordnas om det behövs. Det är rektorn som beslutar om svenska som andraspråk ska anordnas för en elev. Syftet med utbildningen i ämnet svenska som andraspråk är att eleverna ska uppnå en funktionell behärskning av det svenska språket som är i nivå med den som elever med svenska som modersmål har. Det har framkommit under inspektionen att skolan har olika rutiner för hur svenska som andraspråk tillhandahålls till de elever som är i behov av ämnet. Enligt lärarna med ansvar för denna undervisning ordnas svenska som andraspråk som ett enskilt ämne endast för eleverna i årskurs 8. Övriga elever följer kursplanen för svenska, men ges särskilt stöd i svenska som andraspråk.

Undervisning i svenska som andraspråk ska enligt bestämmelserna, anordnas som alternativ till undervisning i ämnet svenska – inte som stödundervisning. De elever som följer kursplanen för ämnet svenska ska i förekommande fall ges stöd i svenska och inte i svenska som andraspråk. Inspektörerna bedömer att skolan inte anordnar svenska som andraspråk som ett eget ämne och att skolan måste se över rutinerna för ämnet svenska som andra språk.

Enligt grundskoleförordningen ska en elev få studiehandledning på sitt modersmål om eleven behöver det. I Mariedalsskolan har en stor andel av eleverna minst en förälder med annat modersmål än svenska. Endast en elev på skolan får studiehandledning på sitt modersmål. För övrigt saknas rutiner vid skolan för att kartlägga i vilken utsträckning behovet finns. Såväl rektorn som personalen menar att det finns elever som säkert skulle behöva studiehandledning på modersmålet. Inspektörerna bedömer därför att skolan bör utveckla rutiner för att undersöka behovet av studiehandledning på modersmålet och i förekommande fall ge detta stöd.

Bedömning och betygssättning

En välgrundad och likvärdig kunskapsbedömning och betygssättning fyller en viktig funktion inom utbildningen som en slutgiltig del av målstyrningen. Som tidigare nämnts genomför skolan de nationella proven i årskurserna 5 och 9 i ämnena engelska, matematik och svenska och lärarna menar att de nationella proven är till god hjälp när det gäller betygssättningen i dessa ämnen. Lärare i årskurserna 6–9 uttrycker att de känner sig trygga i sin betygssättning men säger samtidigt att de känner sig lite ensamma vilket de menar är den lilla skolans problem. Vissa av lärarna anser att kommunen bör organisera övergripande nätverk för detta ändamål. De uppger också att diskussioner angående bedömning och betygssättning förs i arbetslagen. Några lärare träffar lärare från andra skolor på eget initiativ.

Enligt intervjuade lärare finns inte lokala mål och kriterier avseende årskurs 8 och höstterminen årskurs 9 för alla ämnen. Skolledningen har vid ett senare tillfälle redovisat ett planeringsmaterial där bedömningskriterier för olika delmoment finns. Dessa dokument uppfattas av lärarna mer som studieplaner. Inspektörerna vill påpeka att när betyg sätts innan ett ämne eller ämnesblock avslutats, ska de kunskaper bedömas som eleven inhämtat i ämnet fram till och

med den aktuella terminen. Denna bedömning ska ske utifrån mål och kriterier som bestämts lokalt med hänsyn tagen till de mål som eleven ska ha nått då ämnet avslutats. Betyg i exempelvis årskurs 8 ska tala om vilket kunnande eleven visat med avseende på de mål och betygskriterier som fastställts lokalt vid betygstillfället. Inspektörerna bedömer sammantaget att skolan i högre utsträckning behöver kvalitetssäkra arbetet med bedömning och betygssättning och försäkra sig om att bedömning och betygssättning i årskurs 8 och höstterminen i årskurs 9 sker enligt författningarna.

Normer och värden

Enligt lagen (2006:67) om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever råder det numera ett uttryckligt förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever. Lagens ändamål är att främja barns och elevers lika rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder och att förebygga och förhindra trakasserier och annan kränkande behandling. Huvudmannen ska enligt lagen bedriva ett målinriktat arbete för att främja dessa ändamål och se till att det upprättas en likabehandlingsplan i varje verksamhet. I det målinriktade arbetet ingår även att vidta åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för trakasserier och annan kränkande behandling liksom att vid behov utreda omständigheterna och i förekommande fall vidta åtgärder för att förhindra fortsatta kränkningar. I likabehandlingsplanen ska åtgärder redovisas och den ska ses över och följas upp varje år. Likabehandlingsplanen ska upprättas, följas upp och ses över under medverkan av barnen eller eleverna och den ska utgå från en kartläggning av den egna verksamheten.

Mariedalsskolans likabehandlingsplan är framarbetad av SAMS-teamet som är den grupp vuxna som samordnar arbetet mot alla former av diskriminering och annan kränkande behandling. Teamet har i sitt arbete även involverat övrig personal, elevrådet, klassråden, skolrådet och elevernas föräldrar. Den innehåller mål och visioner samt ordningsregler. Inspektörerna bedömer att likabehandlingsplanen är gedigen och genomtänkt och uppfyller lagens krav.

Under inspektionsbesöket framkom att elever upplever att det förekommer kränkningar från vuxna mot elever och mellan elever på särskolan och grundskolan. Rektorn är medveten om detta och hanterar detta i särskild ordning och har vidtagit åtgärder. Inspektörerna vill påpeka att den nya lagen ställer stora krav på skolorna att förebygga, förhindra och åtgärda alla former av kränkande behandling. Inspektörerna förutsätter att skolan fortsätter att vidta åtgärder så att ingen elev känner sig kränkt. Vid elevintervjuer framkommer även att skolans ordningsregler tillämpas olika av lärarna och framförallt att ett beteende som accepteras bland pojkarna inte accepteras bland flickorna och vice versa. Inspektörerna vill peka på vikten av att ordningsreglerna efterlevs konsekvent och att flickor och pojkar behandlas lika.

Ledning och kvalitetsarbete

Styrning och ledning

Enligt skolförfattningarna ska det för skolans ledning finnas en rektor som genom utbildning och erfarenhet förvärvat pedagogisk insikt. Rektorn ska dessutom hålla sig förtrogen med det dagliga arbetet i skolan. Rektorn på Mariedalsskolan har arbetat på skolan i många år. Han har gått den statliga rektorsutbildningen och är enligt både personal och elever förtrogen med det dagliga arbetet

i skolan. Han tar ett övergripande ansvar för den pedagogiska och administrativa utvecklingen.

Rektorn för Mariedalsskolan har kompetens och legitimitet samt en förståelse för vart verksamheten är på väg. Del av dag, i samband med medarbetarsamtal, genomför han verksamhetsbesök. Han diskuterar med personalen om rutiner som inte är ändamålsenliga, det vill säga om arbetssätten rimmar med uppdraget eller inte. Rektorn för Mariedalsskolan känner sin personal väl och känner till hur arbetet bedrivs på skolan. Dialog om utveckling av arbetssätt förs vid APT, arbetslagsträffar och vid medarbetarsamtal.

Enligt läroplanen är det rektorn som är pedagogisk ledare och chef för lärarna och övrig personal i skolan. Rektorn har det övergripande ansvaret för att verksamheten som helhet inriktas på att nå de nationella målen. Rektorn anser att det är lärarna som är de pedagogiska ledarna och att rektorn är ledare för pedagogerna och utvecklingsarbetet. Inspektörerna vill peka på vikten av att rektorn tar det ansvar som åvilar en pedagogisk ledare så att inte ansvarsfördelningen mellan rektorn och lärarna blir otydlig. Både personalen på skolan och eleverna anser att rektorn är väl förtrogen med det dagliga arbetet i skolan och det är även inspektörernas uppfattning.

Kvalitetsarbete

Rektorn och lärarna har en viktig roll i det ständiga kvalitets- och förbättringsarbete som behöver bedrivas för att eleverna ska nå de kunskaper, den utveckling och det lärande som finns fastlagt i måldokumentet. Varje rektor har därför ett ansvar för att se till att det finns väl fungerande system för att styra mot uppsatta mål. Detta krav finns stadgat i bland annat läroplanerna. Inspektörerna ser att det i viss utsträckning finns ett sådant systematiskt kvalitetsarbete som beskrivs ovan.

Med utgångspunkt från skolans utvärderingar av kunskapsresultaten och de intervjuer som genomfördes bedömer inspektörerna att skolan i högre utsträckning behöver utveckla sina resultatuppföljningar så att resultaten även utvärderas för att skapa en förståelse för varför resultatet ser ut som de gör (resultatförståelse). Skolan behöver i högre utsträckning genomföra utvärderingar för att strukturera, skapa en helhetsbild, tolka underlag och mål och söka framgångsfaktorer respektive orsaker till varför man inte nått målen. Inom ramen för en sådan utvärdering bör exempelvis skillnaden mellan resultaten på de nationella proven i matematik och betygen i samma ämne uppmärksammas. Därför bedömer inspektörerna att skolan bör se över sina rutiner för kvalitetsarbetet. Enligt inspektörernas mening har rektorn och lärarna en viktig uppgift att tillsammans analysera sambanden mellan de strukturella förutsättningarna, det pedagogiska arbetet och måluppfyllelsen.

Enligt förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. ska varje skola årligen upprätta en skriftlig kvalitetsredovisning som ett led i den kontinuerliga uppföljningen och utvärderingen av verksamheten. I kvalitetsredovisningen ska verksamhetens förutsättningar, arbetet i verksamheten och utbildningens måluppfyllelse redovisas. Skolans kvalitetsredovisning ska utarbetas under medverkan av lärare, övrig personal och elever. Elevernas vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta i arbetet med kvalitetsredovisningen.

En aktuell kvalitetsredovisning (läsåret 2006/07) som omfattar många områden finns. Den är genomarbetad och används av personalen i arbetet med eleverna. Kvalitetsredovisningen har framförallt tagits fram med hjälp av en engagerad

lärare på skolan. Alla lärare känner dock att de varit delaktiga i arbetet. I redovisningen utvärderas varje årskurs för sig. Den redogör dessutom för processen för arbetet, förutsättningarna samt skäl till de begränsningar man gjort. Utvärdering av de olika ämnena finns dock inte med, det vill säga en värderande ut-saga om hur skolans uppnådda resultat förhåller sig till de nationella målen. Det finns inte heller någon slutsats som förklarar varför resultaten ser ut som de gör. Anledningen till att kvalitetsredovisningen inte innehåller några ämnesre-sultat är att skolan fokuserat på behovet av att få en samlad språkbild för ele-verna. De åtgärder för förbättring som skolan redovisar i sin kvalitetsredovis-ning tenderar att bli mer en beskrivning av vad skolan har gjort och väldigt lite vad skolan ämnar göra för att öka måluppfyllelsen. Inspektörerna bedömer att skolans måste se över innehållet i kvalitetsredovisningen så att den i högre ut-sträckning innehåller kunskapsresultat i fler ämnen och tydligare redogör för åtgärder för bättre måluppfyllelse. Inspektörerna vill i detta sammanhang näm-na att Skolverket har utarbetat allmänna råd (SKOLFS 2006:18) om kvalitetsre-dovisning.

Tillgång till likvärdig utbildning

Enligt grundskoleförordningen ska eleverna erbjudas ett allsidigt urval av äm-nen inom ramen för elevens val. Dessutom ska elevens val syfta till att fördjupa och bredda elevernas kunskaper i ett eller flera ämnen.

Vid Mariedalsskolan finns inte elevens val på schemat. Det framgår att eleverna inte är medvetna om vad elevens val innebär och därmed inte känner till sin rättighet att erhålla detta. Inspektörerna bedömer att skolan måste införa ele-vens val och att eleverna ska erbjudas valmöjligheter utifrån ett allsidigt urval av ämnen. Dessutom är det viktigt att eleverna medvetandegörs om vad elevens val är så att de också känner till sina rättigheter.

Resurser

Personalen har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver. Man använder sig av lärarlag F–5, och 6–9 med några lärare som arbetar utöver in-delningen. Uppdelningen fungerar tillfredsställande. Lärarna på Mariedalsskolan är inte styrda av läromedel. Det finns så många olika behov på skolan att de i förskoleklassen och årskurserna 1–2 delvis gått ifrån systemet med läroböcker. Lärarna menar att ofta måste eleverna börja med att förstå hur en kursbok ska användas innan de kan börja arbeta med den. Enligt lärarna finns det andra bra sätt att få eleverna intresserade. Enligt inspektörernas bedömning har eleverna tillgång till böcker, skrivmateriel och andra hjälpmedel som behövs för att nå målen med utbildningen. Skolan har i huvudsak ändamålsenliga lokaler som är väl utnyttjade. Ett skolbibliotek ligger centralt i huset och utnyttjas av eleverna.

Datum	Ort
2008-05-06	Göteborg

Hanna Carson Lans

Erik Bergeå